

Stedelijke Toetsstandaard 2026-2027

De Stedelijk Toetsstandaard is een standaard met niet-methode gebonden toetsen. Uitgangspunt voor de standaard is om te komen tot een samenstelling die enerzijds recht doet aan de wens om op adequate wijze zicht te krijgen op de resultaten en vorderingen van leerlingen en anderzijds ook in praktijk goed werkbaar is. Ook stedelijk is het belangrijk om zicht te houden op de kwaliteit van het onderwijs. Besturen kunnen zodoende op stedelijk niveau interventies plegen als de kwaliteit in het geding komt. Zo nodig in samenwerking en afstemming met de gemeente.

In Amsterdam spreken de besturen, aangesloten bij het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO), af dat alle scholen minimaal onderstaande toetsen standaard afnemen. Hier worden de toetsen genoemd die je op *groepsniveau* afneemt en dus ook als groepstoets gaat invoeren bij ParnasSys, tenzij er adaptief* getoetst moet worden. Deze standaard is vastgesteld door de bestuursleden van het BBO tijdens het overleg d.d. 24 juni 2026.

**Adaptief toetsen is wenselijk bij leerlingen op een eigen leerlijn, specifieke uitval op een vakgebied of bijvoorbeeld in het kader van de overstap naar het VO (vanaf groep 7). Zie verderop voor meer informatie.*

DMT

Het is niet meer noodzakelijk om in alle jaren DMT voor alle leerlingen af te nemen. Wel in groep 3 en 4, eventueel aangevuld met AVI. Het is raadzaam om de zwakke lezers te blijven volgen. Volgens het protocol dyslexie moeten de DMT-resultaten, eventueel aangevuld met AVI, worden aangeleverd om in aanmerking te kunnen komen voor vergoeding. DMT en AVI zijn met ingang van komend schooljaar opgenomen in Cito Leerling in Beeld.

LVS en kwaliteitsbewaking

Scholen zijn verplicht een leerlingvolgsysteem (LVS) te gebruiken om de vorderingen van hun leerlingen in kaart te brengen. Het LVS bevat toetsen (dat kunnen schoolse toetsen en observatie-instrumenten zijn), waarover het College van toetsen en Examens, het kwaliteitsoordeel 'voldoende' heeft gegeven. Alle goedgekeurde schoolse zijn in deze standaard opgenomen. Per 1 januari 2023 is het CvTE eveneens verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit van de doorstroomtoetsen en de onderlinge vergelijkbaarheid van de resultaten (normering)

Doorstroomtoets en voorlopig advies

De leerlingen van groep 8 ontvangen na de Kerstvakantie hun voorlopig advies en maken in februari een Doorstroomtoets. In maart moeten zij zich dan aanmelden voor de middelbare school. Hierdoor maken alle leerlingen evenveel kans op een plek op de school van hun voorkeur.

In Amsterdam spraken we af om gebruik te maken van de Cito Leerling in Beeld Doorstroomtoets. Besturen kunnen wel besluiten om een of meerdere van haar scholen gebruik te laten maken van een van de andere wettelijke toegestane doorstroomtoetsen (Diataal, IEP, Route 8, Doe-toets¹).

Zie voor de actuele goedgekeurde doorstroomtoetsen de volgende pagina:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/schooladvies-en-doorstroomtoets-basisschool/toegestane-doorstroomtoetsen-basisschool>

Doorstroomperspectief gesprek eind groep 7

In Amsterdam spreken we af om in groep 7, na de afname van de E toetsen, een Doorstroomperspectief gesprek te voeren met de leerling en ouder(s).

Wettelijk gezien mogen we dit gesprek geen Voorlopig Adviesgesprek noemen. Deze wordt immers begin groep 8 afgegeven. Het Doorstroomperspectief gesprek wordt gevoerd om leerling en ouder(s) een idee te geven welke richting het opgaat voor het vervolgonderwijs en zij zich daarop beter kunnen oriënteren, ook tijdens bijvoorbeeld de ScholenArena. In het gesprek kan gevraagd worden naar de verwachting van leerling en ouder(s) over het vervolgonderwijs. De basis van het gesprek vormen de resultaten, de sociaal emotionele ontwikkeling, werkhouding, motivatie en gedrag van de leerling. Bij Cito LIB is het mogelijk om een uitdraai te maken E7 met een doorstroomperspectief van de leerling.

Tijdpad Kernprocedure

Zie voor de data overgang PO/VO het actuele Amsterdamse Tijdpad Kernprocedure:

<https://www.Elkadam.info/tijdpad>

Tip: Let bij de schooljaarplanning op deze data!

¹ De Doe-toets is in schooljaar 2025-2026 wegens te weinig inschrijvingen niet afgenomen. Het is niet duidelijk of de toets in schooljaar 2026-2027 wordt afgenomen. Wel is de Braille en slechtziende toets nog beschikbaar.

Adaptief toetsen en capaciteitenonderzoek in het kader van de overstap naar het voortgezet onderwijs

Adaptief toetsen

Adaptief toetsen is een toets afnemen, passend bij de DLE (didactische leeftijd equivalent) van de leerling op een bepaald vakgebied. De behaalde DLE-score op een toets mag niet meer dan 10 punten afwijken van de DL van die toets (vb. E7 is DL 50). Vanaf groep 5 is het toegestaan om adaptief te toetsen op rekenen-wiskunde, begrijpend lezen en/of spelling. Dat wil zeggen een toetsniveau te kiezen passend bij de DLE van de leerling. Geadviseerd wordt, als een leerling onderwezen wordt op een aangepast niveau (bijvoorbeeld via een OPP), deze leerling ook te toetsen op dit niveau.

Mocht je als school gebruik maken van de CITO LIB of DIA toetsen, houd er dan rekening mee dat deze toetsen (ondanks dat deze 'adaptief' worden genoemd) slechts tot ongeveer een (half) leerjaar terug of verder toetsen. Ook bij deze toetsen is het dus belangrijk om goed in te schatten op welk niveau een leerling functioneert. Dus als een leerling op groep 5 niveau functioneert met rekenen dan neem je de toets van groep 5 af. Net zoals je zou doen bij gebruik maken van toetsen van Boom, IEP of het Drempelonderzoek.

Welke leerlingen adaptief toetsen?

In Amsterdam is de afspraak om leerlingen met doorstroomperspectief VSO, praktijkonderwijs, vmbo-basis of vmbo-kader in ieder geval adaptief te toetsen op het afnamemoment eind groep 7.

Adaptief toetsen geldt voor de volgende domeinen: begrijpend lezen, spelling en rekenen.

Technisch lezen wordt niet adaptief getoetst maar dient wel in kaart gebracht te worden.

Voor meer informatie over adaptief toetsen zie:

- <https://www.hetabc.nl/kernprocedure>
- <https://www.elkadam.info/lwoo-kopklas-vso-praktijkonderwijs-tussenvoorzieningen>
- <https://www.swvadam.nl/onze-scholen/leerwegondersteunend-onderwijs>

Capaciteitenonderzoek

Als u de leerachterstanden van de leerlingen d.m.v. adaptieve toetsen in kaart hebt gebracht, kijkt u in onderstaande verdeling of een leerling in aanmerking komt voor capaciteitenonderzoek:

Welke leerlingen maken verplicht een capaciteitenonderzoek?

- Leerlingen met *doorstroomperspectief praktijkonderwijs*.
- Leerlingen met een *leerachterstand van 50 % of meer op een van de inzichtelijke domeinen: begrijpend lezen of rekenen hebben, in combinatie met een achterstand op een van de andere domeinen van 50 % of meer*.

Voor welke leerlingen wordt dit jaar optioneel een capaciteitenonderzoek aangeboden?

- Voor leerlingen met *leerachterstanden tussen de 25 en 50 % op beide inzichtelijke gebieden én*
- *Leerlingen met een leerachterstand tussen de 25 en 50 % op een van de inzichtelijke gebieden in combinatie met een leerachterstand van meer dan 25 % achterstand op technisch lezen of spelling.*

Voor leerlingen waarbij het capaciteitenonderzoek optioneel wordt aangeboden, dient zorgvuldig afgewogen te worden of het afnemen van een capaciteitenonderzoek van toegevoegde waarde is.

Twee voorbeelden waarom u voor een capaciteitenonderzoek zou kunnen kiezen:

- Recent gemeten leerachterstanden geven een heel ander beeld dan u van de leerling gewend bent en u weet daardoor niet welk schooladvies passend is.
- De leerresultaten de afgelopen jaren fluctueren dermate dat u op basis van die resultaten moeilijk tot een eenduidig schooladvies komt voor praktijkonderwijs of vmbo-niveau.

Welke leerlingen maken geen capaciteiten onderzoek?

- *Leerlingen zonder grote achterstanden (minder dan 25 % achterstand)*

Uiteraard is geen leerling hetzelfde. We begrijpen dat u misschien wilt overleggen of het verstandig is om een leerling mee te laten doen met het capaciteitenonderzoek. U kunt hiervoor contact opnemen met een van de onderwijsadviseurs van:

Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen op **020-8119921**.

Regeling Test- en Screeningsinstrumenten OCW

Jaarlijks publiceert het ministerie van OCW de Regeling Test- en Screeningsinstrumenten voor lwoo/pro. Het doel van de regeling is de toegestane test- en screeninginstrumenten voor de indicatiestelling lwoo en de tlv voor het praktijkonderwijs voor het daaropvolgende schooljaar vast te stellen.

Zie voor de Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro schooljaar 2026–2027:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2025-32564.html>

Toetsstandaard 26-27

Let op: *In Amsterdam is, in het kader van de Kernprocedure/overstap naar het VO, afgesproken om tenminste de toetsen van de drie afgelopen leerjaren aan te leveren, bij voorkeur de toetsen van groep 6-8. Op welk niveau is getoetst, is afhankelijk van de leerlijn van het kind.*

Rekenen/Wiskunde CITO LL in Beeld, Boom, IEP, Diataal

Groep 3,4,5

Januari (M) en mei/juni (E)

Rekenen/Wiskunde CITO LL in Beeld, Boom, IEP, Diataal

Groep 6	Januari (M) en mei/juni (E) 6*
Groep 7	Januari (M) en mei/juni (E) 7*
Groep 8	Week 40 – 46 (B)*

* Of kies toetsniveau passend bij DLE van de leerling.

Begrijpend lezen CITO LL in Beeld, Boom, IEP, Diataal

Groep 4,5

Januari (M) en mei/juni (E)

Begrijpend lezen CITO LL in Beeld, Boom, IEP, Diataal

Groep 6	Januari (M) en mei/juni (E) 6*
Groep 7	Januari (M) en mei/juni (E) 7*
Groep 8	Week 40 – 46 (B)*

* Of kies toetsniveau passend bij DLE van de leerling

Taalverzorging CITO LL in Beeld, Boom spelling, Diataal

Groep 3,4,5

Januari (M) en mei/juni (E)*

Taalverzorging CITO LL in Beeld, Boom spelling, Diataal, IEP

Groep 6	M6 en E6*
Groep 7	M7 en E7*
Groep 8	Week 40 – 46 (B)*

* Of kies toetsniveau passend bij DLE van de leerling, dit kan vanaf groep 5.